

Poslovno poročilo Zveze gozdarskih društev Slovenije za leto 2019

ZGDS ima status društva, ki deluje v javnem interesu na področju gozdarstva (odločba MKGP, št. 322-85/00 z dne 4. 12. 2000) in na področju znanosti (odločba MVŠZŠ, št. 0142-60/2010/6 z dne 1. 7. 2010). Deluje in je organizirana na podlagi Zakona o društvih in predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

Program dela zveze so aktivnosti in projekti na področjih, ki zajemajo vsebine, zaradi katerih so se gozdarska društva povezala v zvezo. Sestavni del tega programa so tudi programi društev, še posebno aktivnosti, namenjene širši javnosti, ki jih zveza lahko tudi sofinancira. Poslovno poročilo zveze obravnava realizacijo navedenih vsebin za minulo leto.

Zvezo sestavlja 15 društev in sekcija Prosilva Slovenija, ki imajo od 30 do 150 članov; skupaj ima zveza več kot tisoč članov. Vsako društvo izvaja svoj letni program.

Letni program dela in finančni načrt ZGDS pripravi izvršni odbor, sprejme pa ga občni zbor. Sestavni del programa so tudi programske vsebine društev, ki so po pomenu in vsebini namenjene širši javnosti. Izvršni odbor zveze jih na podlagi ocene (podlaga so programi in poročila društev) vključi v letni program.

Izdajanje strokovne revije Gozdarski vestnik (GV) in izdajanje monografij ter publikacij za strokovno in širšo javnost v okviru Gozdarske založbe (GZ) zaenkrat še omogoča delovanje in obstoj ZGDS. Drugi finančni viri, kot so javna sredstva, sponzorstva, sredstva za izvedene in naročene projekte, se iz leta v leto zmanjšujejo.

Tudi v letu 2019 so ostale druge pomembnejše vsebine programa podobne kot v prejšnjih letih. Omeniti velja: skrb za razvoj slovenskega gozdarskega izrazja, skrb za širjenje misli in dejanj glede sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji in Evropi, razvijanje športne in rekreativne dejavnosti članov, organizacija razstav v galeriji GIS. Pomembno je tudi mednarodno povezovanje na strokovnem, športnem in družabnem področju s sorodnimi stanovskimi organizacijami v Evropi.

Sprejeti program za leto 2019 je bil zaradi manj zbranih sredstev kot je bilo predvideno v finančnem načrtu uresničen v zmanjšanem

obsegu, nekaterih aktivnosti pa zaradi objektivnih razlogov ni bilo mogoče izvesti. Ponovno so ostale nerealizirane tudi nekatere aktivnosti, ki so bile v program uvrščene že nekaj let zapored.

Komunikacija in povezanost z društvi sta se izboljšali, nekatera društva so ponovno začela z aktivnim delom, nekaj pa jih je še vedno zelo slabo aktivnih oz. neaktivnih.

Tudi v letu 2019 velja v največji meri zahvala za uresničitev programa ob Tednu gozdov, tako kot že vrsto let, Zavodu za gozdove Slovenije in njegovim območnim enotam, ki so v sodelovanju z gozdarskimi društvi in drugimi organizacijami organizirale precej javnih prireditev, namenjenih seznanjanju z gozdom in njegovim pomenom.

21. 3. 2019 se je predsednik udeležil osrednje prireditve ob praznovanju mednarodnega dneva gozdov v Mestnem gozdu v Celju.

25. 4. 2019 je bil izveden občni zbor zveze, na katerem je bilo predstavljeno poročilo o delu za l. 2018 ter program dela za l. 2019.

14. 5. 2019 se je predsednik v imenu ZGDS udeležil delovnega sestanka glede praznovanja 25 let delovanja javne gozdarske službe v Ljubljani, 29. 5. osrednje prireditve Tedna gozdov (svečana akademija, novinarska konferenca) ter 4. 7. srečanja gozdarjev na Pokljuki.

23. 10. 2019 se je predsednik udeležil praznovanja 70-letnice univerzitetnega študija gozdarstva na BF v Ljubljani.

Udeležili smo se tudi drugih strokovnih srečanj, posvetov in izobraževanj (13. 2. – ogled licitacije lesa v Slovenj Gradcu; 12. 4. – Gozdarski študijski dnevi Gozdna tla; 17. 5. – razstava Čar lesa; 3. 10. 2019 – seminar o gozdni pedagogiki Nekaj zdravega, sladkega in užitnega iz gozda, 24. 10. – seminar Obvladovanje tveganj pri gospodarjenju s smreko v gozdovih Slovenije itn.

ZGDS je – tako kot vsako leto od leta 2013 naprej – aktivno sodelovala pri pripravi in odprtju razstav, pa tudi pri njihovi finančni realizaciji. Tudi v letu 2019 je bil program razstav uresničen/izpeljan v celoti. Organizirane so bile štiri razstave in dve predavanji. Obiskovalci, ki jih je po navadi na odprtjih od 40 do 70, so razstave dobro sprejeli in bili zadovoljni tudi s predava-

njem ob odprtju prve in tretje razstave. Na ogled so bile naslednje razstave: 7. 2. 2019 Notranjski muzej Postojna – Slavko Polak: Živi svet Pivških presihajočih jezer (predavanje: Slavko Polak – Pomen jezer za ohranjanje narave in film Voda in Kras); 23. 5. 2019 Petra Varl, Drevesa; 26. 9. 2019 Simon Lavrič, Favnistika (predavanje: dr. Klemen Jerina – Volk v Sloveniji včeraj, danes, jutri); 28. 11. 2019 Društvo popotnih fotografov in fotoreporterjev, Svet v gozdu. Z ZGDS razstave uspešno koordinira in organizira Jože Falkner.

Z ZGDS aktivno deluje v delovni skupini GOZD-LES dr. Mateja Cojzer, katere naloga je priprava dodatnih ukrepov Akcijskega načrta za povečanje konkurenčnosti gozdno-lesnega sektorja v Sloveniji do leta 2020 ter priprava letnih poročil o izvajanju ukrepov Akcijskega načrta. Delovna skupina je bila ustanovljena 21. januarja 2019.

Akcijski načrt za povečanje konkurenčnosti gozdno-lesne verige v Sloveniji do leta 2020 s promocijskim sloganom Les je lep je sprejela Vlada Republike Slovenije 27. 6. 2012. Lani letu so bile naslednje aktivnosti: 1. sestanek delovne skupine (21. 3. 2019) ter aktivnosti na področju promocije lesa.

V letu 2019 je potekalo nadaljevanje aktivnega dela tudi na področju priprave gozdarskega etičnega kodeksa (GEK), za katerega je bila zadolžena delovna skupina Jože Falkner, Vasja Leban in Tone Lesnik s sodelovanjem preostalih članov izvršnega odbora. Aprila je bil osnutek v razpravo posredovan vsem gozdarskim društvom.

GOZDARSKA ZALOŽBA

Leta 2019 je skladno s programom redno izhajal 77. letnik Gozdarskega vestnika. Ta izdajateljska dejavnost je bila uresničena z desetimi številkami strokovne revije Gozdarski vestnik (dve številki sta bili dvojini) v osmih zvezkih.

Revija je izšla v skupnem obsegu 464 strani (vključno s sredico) + ovitki skupaj 494 strani. Na zadnji strani ovitka so bili praviloma objavljeni prispevki iz zgodovine Gozdarskega vestnika.

V letu 2019 je bilo v reviji objavljenih 11 znanstvenih razprav, 14 strokovnih razprav ter številne druge krajše strokovne razprave in poljudna besedila. Znanstveni in strokovni prispevki so

zajemali celotno področje gozdarstva. Objavljenih je bilo 16 sredic, prek katerih gozdarje obveščamo o karantenskih in drugih, gozdu nevarnih organizmih. Izšla je bila tematska številka z naslovom Gozd in gozdarstvo v samostojni Sloveniji – 25 let javne gozdarske službe. V reviji smo uvedli novo rubriko *Iz tujih tiskov*, v kateri v vsaki številki domačim bralcem predstavimo po dva prispevka domačih raziskovalcev, ki sta bila objavljena v mednarodno priznanih tujih znanstvenih revijah.

Celoten vestnik je dostopen na spletni strani revije Gozdarski vestnik (http://zgds.si/wp-content/uploads/2020/03/GV-2019_%C5%A1t.1-10.pdf) in hkrati so članki tudi v repozitoriju CTK (DiRROS) (<http://dirros.openscience.si/IzpisGradiva.php?id=6335&lang=slv>).

Revija že vrsto let nadaljuje svoje poslanstvo, da z objavo znanstvenih in strokovnih razprav ozavešča in izobražuje domačo strokovno in bolj poljudno javnost glede vsebin, povezanih z gozdom in gozdno-lesno verigo. S podobno usmeritvijo stopa Gozdarski vestnik v 78. letnik.

Prek gozdarske založbe je potekalo tudi urejanje spletne strani ZGDS in spletne strani vestnika ter promocija dela ZGDS na socialnih omrežjih.

Tudi za leto 2019 lahko ponovimo ugotovitev iz prejšnjih let, da v uredništvo prejmemo premalo prispevkov, ki bi predstavljali in odgovarjali na najpomembnejše konkretne težave, ki se v praksi pojavljajo pri gospodarjenju z gozdovi.

V letu 2019 je bil program založniške dejavnosti uresničen, in sicer je založba izdala publikacijo Gozdarski slovar za lastnike gozdov: Izbrani gozdarski termini za vsakdanjo rabo. Vse delo je vodil vodja terminološke komisije Vasja Leban. Slovar je požel veliko zanimanje.

SEKCIJA PROSILVA SLOVENIJA

Sekcija in z njo tudi ZGDS sta članici mednarodne organizacije za promocijo sonaravnega gospodarjenja z gozdovi PROSILVA Evrope.

Za leto 2019 so bile načrtovane naslednje dejavnosti: priprave in izvedba jubilejne konference Prosilva Evropa 2019 (IKEP), delo pri postavitvi Centra za sonaravno gospodarjenje z gozdovi (CSG), ekskurzija v mestni gozd Celje in ustanovitev društva Prosilva Slovenija.

V letu 2019 je bila najboljše dejavnost sekcije priprava in izvedba jubilejne konference Pro Silva Evropa 2019 (JKEP). Pri tem smo sodelovali s številnimi organizacijami na področju gozdarstva in drugimi.

JKEP je potekala v Radljah ob Dravi, na Pohorju in v Celju v dneh od 11. 9. do 14. 9. 2019. Organizatorji v Sloveniji smo si za izvedbo jubilejne konference postavili cilje:

- prikaz dobrih praks sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji,
- izboljšanje prenosa znanstvenih izsledkov v prakso in uporaba v razmerah podnebnih sprememb,
- predstavitev razstave Gozdarstvo v sozvočju z naravo – odločilnega koraka k postavitvi in razvoju Centra za sonaravno gospodarjenje z gozdovi,
- poudarek na širitvi načel sonaravnega gospodarjenja na vse funkcije gozdov,
- povezovanje gozdarskih in drugih organizacij pri prenosu načel sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v prakso.

Vsebinsko je povezoval skupen naslov Gozdovi za prihodnost – od znanosti k ljudem in je zajemala tri glavne sklope: uvodni dogodek s poudarkom na širitvi načel sonaravnega gospodarjenja z vsemi funkcijami gozdov (11. 9. 2019, Radlje), predavanja in razprave (12. 9. 2019, Radlje) in strokovne ekskurzije (12., 13. in 14. 9. 2019, Pohorje, Celje). Jubilejne konference se je udeležilo skupno v vseh dneh okrog 150 udeležencev, od tega 70 delegatov iz 20 držav.

Velik korak za postavitev CSG je bil narejen že v okviru JKEP; postavljena in predstavljena je bila zgodovinska razstava o razvoju sonaravnega gospodarjenja z gozdovi; položen je bil temeljni kamen za postavitev novega paviljona v okviru CSG. Delo pri postavitvi CSG se je nadaljevalo v času po izvedbi JKEP. Predstavniki konzorcija za postavitev CSG (Občina Radlje ob Dravi, Koroški pokrajinski muzej, Pahernikova ustanova, Pro Silva Slovenija) smo se srečali na več delovnih sestankih.

V Tednu gozdov je Prosilva Slovenija sodelovala na osrednji prireditvi z izvedbo gozdne pedagogike.

Delo pri ustanovitvi društva Prosilva Slovenija se je preneslo v leto 2020.

Poleg načrtovanih dejavnosti za leto 2019 se je Prosilva Slovenija kot partner vključila v projekt Nega podnebno odpornega gozda, katerega nosilec je CIPRA Slovenija (društvo za zaščito Alp).

KOMISIJA ZA ŠPORT IN REKREACIJO

Smučarske prireditve v letu 2019

Slovenske tekme: Slovensko gozdarsko smučarsko prvenstvo je bilo 8. marca na Rogli. Sodelovalo je več kot 70 udeležencev iz 11 GD, GIS in ekipa gozdarjev iz Italije (Furlanija - Julijska krajina).

Alpe Adria: Srečanje gozdarjev smučarjev sosednjih dežel (držav) je bilo 25. in 26. januarja na smučišču Jochgrimm na Južnem Tirolskem. Slovenska ekipa je štela 21 tekmovalcev.

EFNS: 51. prireditev je bila od 11. do 16. februarja na biatloškem centru Grosse Arber v bližini Narodnega parka Bavarski gozd na Bavarskem v Nemčiji. Nemci so prireditev uspešno izvedli. Nastopilo je več kot 20 tekmovalcev iz Slovenije.

Tenis: Ponovno so bila tekmovanja v tenisu. Potekalo je tudi teniško sodelovanje med slovenskimi in hrvaškimi gozdarji. V letu 2019 je bilo organizirano tudi prvenstvo Slovenije v tenisu.

Košarka: V aprilu 2020 je bil v Ljubljani košarkarski turnir, na katerem je sodelovalo pet ekip. Zmagala je ekipa gostiteljev iz podjetja Gozd Ljubljana.

KOMISIJA ZA EVROPSKE PEŠPOTI (KEUPS)

V letu 2019 je bilo veliko dogodkov in prireditev, ki so potekale pod okriljem KEUPS in v sodelovanju z drugimi (PZS, TZS, ZGS, lokalne skupnosti ...). Poudarek je bil na delih za vzdrževanje E-6, E-7 in E-12. Pomembne aktivnosti so: organizacija vsakoletnega Srečanja Evropohodnikov, popularizacija pešpoti, stiki z Evropsko popotniško zvezo (ERA) in druge.

Komisijo vodi Jože Prah, sodelujeta tudi člana Tone Lesnik in Janez Konečnik.

V letu 2019 je komisija organizirala naslednje aktivnosti:

- pohod po E12, Hrvaška, 26. 1. 2019
- sodelovanje na sejmu Zelenega turizma in bivanja, Gornja Radgona, 12.–14. 4. 2019
- Slovenija hodi, Iška–Bloke, 24. in 25. 5. 2019

- Srečanje Evropohodnikov 2019, Bloke, 25. 5. 2019,
- tiskovno konferenco,
- vodene pohode po evropskih pešpotah zunaj naše države, 20.–24. 7. 2019, Nemčija
- vzdrževanje markacij E6, E7, E12 in poti,
- urejanje spletne strani, posodobitve in vzpostavitev delovanje strani na socialnem omrežju Facebook,
- obnovo žigov E7, E6, E12,
- informacijski prostor za evropske pešpote,
- stiki z Evropsko popotniško zvezo in drugimi popotniškimi organizacijami,
- sestanki KEUPS in administracijska dela,
- sodelovanje s komisijo za pohodništvo in kolesarjenje na GIZ in STO,
- izdajo propagandnega materiala in doseči prepoznavnost evropskih pešpoti
- sodelovanje na Dnevih mobilnosti v Kopru,
- povezanost koordinatorjev s KEUPS (delovno srečanje z izobraževanjem)
- afirmacija Kluba popotnikov po evropskih pešpotah

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

V letu 2019 se je terminološka komisija sestala vsako drugo sredo v mesecu ob 14. uri v prostorih Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire. V juliju, avgustu, septembru in oktobru sej ni bilo. Komisijo je sestavljalo sedem članov, od tega je bil en član dopisni. Zaradi aktivnosti pri izdaji Gozdarskega slovarja za lastnike gozdov smo večkrat sodelovali prek drugih medijev (npr. e-pošta, telefon). Namen slovarja je približati strokovno področje in laično javnost ter prispevati k doslednejši rabi ustrezne strokovne terminologije. V začetku leta smo zaključili redakcijo in se z oblikovalko, risarjem in tiskarno dogovorili vse potrebno za izdajo. Slovar je izšel junija 2019 in uradno predstavljen javnosti prek revij Gozdarski vestnik in Kmečki glas.

POROČILA GOZDARSKIH DRUŠTEV

Gozdarska društva, ki so sestavni del zveze, so aktivnosti uresničila skladno s svojimi načrtovalnimi programi. Promocijo gozdov in njihovega pomena javnosti so v največji meri predstavila predvsem v okviru Tedna gozdov, pa tudi med letom. Mnoga med njimi so organizirala predavanja in pohode po gozdovih ter vodenje po gozdnih učnih poteh. Nekatera društva so na področju dela z javnostjo še posebno aktivna.

Poročanje društev zvezi o svojih aktivnostih se je izboljšalo, kar je omogočilo celovitejši pregled o aktivnostih društev za širšo javnost, le nekaj društev žal ni poslalo poročil. Vzpostavitev še boljše komunikacije in povezanosti zveze in društev tako ostaja izziv še naprej.

Uresničitev programa je bila skladna z razpoložljivimi finančnimi sredstvi, ki jih je določil Finančni načrt za leto 2019. Finančni viri, ki so omogočali izvedbo programa, se niso spremenili, nekoliko se je spremenil njihov delež. Ponovno je treba poudariti, da so pglavitni viri prihodkov naročnina na strokovno revijo, izdajanje in trženje izdanih monografij ter sofinanciranje strokovne revije iz javnih sredstev.

Avtorji:

Lojze GLUK (predsednik ZGDS),

Jože FALKNER (galerija GIS)

Anton LESNIK (Sekcija ProSilva Slovenija),

Janez KONEČNIK

(Komisija za šport in rekreacijo),

Vasja LEBAN (Terminološka komisija),

Jože PRAH (Komisija za Evropske pešpote),

Mitja SKUDNIK (Gozdarska založba)